

Raadsvoorstel

Onderwerp: Regionaal Risicoprofiel Kennemerland

Datum raadsvergadering	26 april 2012	Portefeuillehouder(s)	F.M. Weerwind A.V. Baerveldt
Registratienummer	Rs12.00404	Ambtenaar	AZ/ A. Schweitzer
Datum carrousel	16 april 2012	Telefoon	0255 567287
Raadsbesluit nr.	R12.032	E-mailadres	FSchweitzer@Velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

1. In te stemmen met de door de VRK voorgestelde incidenttypen, zoals geprioriteerd in het concept Regionaal Risicoprofiel:

- 1a. Incident bij start of landing op of om een luchtvaartterrein
- 1b. Incident ziektegolf, besmettelijke ziekte;
- 1c. Incident in treintunnels en ondergrondse stations;
- 1d. Incident maarschappelijke onrust met sociaal-psychologische impact;

2. In afwijking van de voorgestelde incidenttypen, zoals geprioriteerd in het Regionaal Risicoprofiel, de volgende incidenttypen af te voeren:

- 2a. Incident uitval elektriciteitsvoorziening;
- 2b. Incident koudegolf, ijzel en sneeuw;

3. Ter aanvulling op het Regionaal Risicoprofiel aan de lijst van geprioriteerde incidenttypen toe te voegen:

- 3a. Incident met gevaarlijke stoffen (Tata Steel-site, industriegebieden en scheepvaart);
- 3b. Incident in, op of rond het Noordzeekanaal (incl. havenmonding en havenbekkens), waaronder scheepsbranden en scheepvaartongevallen;
- 3c. Incident met cumulatieve en/of domino effecten;

4. Als wensen van beleid op te nemen in het addendum bij het vigerende Regionaal Beleidsplan de volgende onderwerpen:

- 4a. beleid en programmering van interregionale oefeningen (m.n. MOTO Noordzeekanaal);
- 4b. beleid en programmering van oefeningen voor de samenloop van dreigingsituaties (m.n. havenveiligheid, alertering en crisisbeheersing);
- 4c. beleid voor incidenten op en aan de kust (m.n. de 1 km zone);
- 4d. beleid voor de ontvangst van schepen in nood (place of refuge, inclusief de opvang na incidenten op de Noordzee).

Samenvatting

In de Wet veiligheidsregio's is bepaald dat de veiligheidsregio's moeten beschikken over een Regionaal Risicoprofiel. Het risicoprofiel van de regio Kennemerland bevat een beschrijving van de kenmerkende risico's in onze regio. Het instrument vormt de basis voor de tien gemeentebesturen in de regio om beleidskeuzes te maken in het kader van het veiligheidsbeleid en het beleid voor risicocommunicatie. De uitvoerende hulpverleningsdiensten moeten zich op basis van het risicoprofiel voorbereiden op de crisisbeheersing en rampenbestrijding. De raad wordt gevraagd zijn inbreng kenbaar te maken op het concept Regionaal Risicoprofiel Kennemerland en tevens zijn wensen kenbaar te maken over welk beleid in het Regionaal Beleidsplan Kennemerland op te nemen.

Aanleiding

Op 1 oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's van kracht geworden. Deze wet heeft als doel een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, de geneeskundige hulpverlening en de rampenbestrijding en crisisbeheersing te realiseren onder regie van de besturen van de 25 veiligheidsregio's. Een van de vernieuwende elementen in de wet is het regionaal vast te stellen risicoprofiel. De raad kan zijn inbreng hierop hebben.

Programma

Openbare orde en Veiligheid (programma 10)

Kader

Wet veiligheidsregio's

Beoogd doel en effect van het besluit

Inbreng op het concept Regionaal Risicoprofiel Kennemerland.

Wensen van de raad over welk beleid in het Regionaal Beleidsplan Kennemerland op te nemen.

Directe maatschappelijke consequenties

Het Regionaal Risicoprofiel Kennemerland vormt een basis voor het Regionaal Beleidsplan en het beleid voor risicocommunicatie.

Voor de hulpverleningsdiensten vormt het risicoprofiel de basis voor de preparatie op crisisbeheersing en rampenbestrijding.

Met het bestuurlijk vastgestelde fundament wordt een basis gelegd voor de veiligheid in de regio Kennemerland waarvan de gemeente Velsen deel uitmaakt.

Argumenten

Inbreng voor het Regionaal Risicoprofiel

Het risicoprofiel geeft een beschrijving van de kenmerkende risico's in de Veiligheidsregio Kennemerland en biedt bestuur en uitvoerende diensten handvatten voor gerichte keuzes voor het regionaal veiligheidsbeleid in de komende jaren. Het risicoprofiel richt zich allereerst op de risico's vanuit een regionaal perspectief, ter voorbereiding op de regionale rampenbestrijding en crisisbeheersing. Daarnaast geeft het ook een beschrijving van de risico's per gemeente. Het risicoprofiel kan daarmee ook dienen als een uitgangspunt voor nadere uitwerking in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan (fysieke veiligheid) en het beleid voor risicocommunicatie.

Voorafgaand aan definitieve vaststelling door het bestuur van de Veiligheidsregio wordt het risicoprofiel conform de Wet veiligheidsregio's voor een inbreng voorgelegd aan de betrokken gemeenteraden (haalplicht, art. 15 lid 3 Wvvr). De besturen van betrokken waterschappen, het regionaal college en een aantal rijksheren in de crisisbeheersing worden eveneens uitgenodigd een zienswijze te geven (art. 15 lid 4 Wvvr).

Op 20 februari 2012 heeft het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland het concept Regionaal Risicoprofiel voorlopig vastgesteld. De raad wordt gevraagd om een inbreng op het concept Regionaal Risicoprofiel Kennemerland. Tevens wordt de raad verzocht zijn wensen kenbaar te maken welke beleidsonderwerpen in het Regionaal Beleidsplan Kennemerland op te nemen.

Bij het opstellen van het risicoprofiel is gebruik gemaakt van een nieuwe landelijke methodiek, die door het Ministerie van Veiligheid & Justitie wordt voorgeschreven. Met de nieuwe methodiek is het mogelijk om de verschillende veiligheidsregio's onderling te vergelijken qua risicoprofiel. De achterliggende doelstelling hiervan is dat op bovenregionaal niveau de risicoprofielen op elkaar kunnen worden afgestemd, wat de Wet veiligheidsregio's ook voorschrijft. Of en in welke mate in de toekomst andere consequenties uit de kwaliteit van het risicoprofiel voor de veiligheidsregio's kunnen voortvloeien is vooralsnog niet duidelijk. Gedacht kan worden aan de uitkering van de BDUR-gelden. De regio Kennemerland heeft eerder extra gelden ontvangen vanwege de toevoeging van de gemeente Haarlemmermeer (incl. Schiphol) aan de regio Kennemerland.

Wanneer het risicoprofiel van Kennemerland in het landelijk perspectief bij nader inzien blijkt mee te vallen, kan dat wellicht aanleiding geven tot bijstelling van de uitkering van de BDUR-gelden.

Het Regionaal Risicoprofiel bestaat uit een hoofdrapport en twee deelrapporten. Deelrapport I bevat een risico-inventarisatie en Deelrapport II de risicoanalyse. De risico-inventarisatie is gestart vanuit de Provinciale Risicokaart, aangevuld met informatie vanuit de gemeenten. De beschikbare data in de gemeentelijke datasystemen van Velsen zijn conform afspraak voor 1 februari 2012 bij de veiligheidsregio aangeleverd. Op 17 februari 2012 heeft de laatste actualisering van de provinciale risicokaart plaatsgevonden.

Bij de inventarisatie is tevens aandacht besteed aan de toekomstige ontwikkelingen en regiogrens overschrijdende risico's. In het Hoofdreport is in hoofdstuk 2 een karakteristiek of risicobeeld opgenomen van het risicoprofiel van het Noordzeekanaal (p. 12-13) en de gemeente Velsen (p. 16-17). In het Deelrapport I komen onder verschillende thema's onderwerpen voor die betrekking hebben op de gemeente Velsen. In bijlage II is een beeld geschetst met betrekking tot het Noordzeekanaal.

In de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel zijn 70 incidenttypen geformuleerd binnen 7 maatschappelijke thema's. Bij het opstellen van het risicoprofiel voor Kennemerland heeft een proces van shortlisting plaatsgevonden, waarna 23 risicoscenario's aan een analyse zijn onderworpen. Aan de systematiek is door de veiligheidsregio Kennemerland een scenario met betrekking tot maatschappelijke onrust toegevoegd, het zogenaamde trigger-incident, met sociaal-psychologische impact. Het scenariotype is toegevoegd naar aanleiding van de incidenten te Alphen aan den Rijn (schietincident) en Amsterdam (Hofnarretje), waarbij een trigger zorgde voor veel maatschappelijke onrust.

In de fase van de risicoanalyse zijn de risicoscenario's in Kennemerland door experts gewogen qua impact en waarschijnlijkheid. Vervolgens zijn prioriteiten gesteld. Hieruit zijn zes scenario's voortgekomen, die naar het oordeel van de experts een bijzonder risico vormen in Kennemerland voor de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het betreft:

1. Incident bij start of landing op of om een luchtvaartterrein
2. Ziektegolf, besmettelijke ziekte
3. Incident in treintunnels en ondergrondse stations
4. Uitval elektriciteitsvoorziening
5. Koudegolf, ijzel en sneeuw
6. Maatschappelijke onrust (sociaal-psychologisch)

Voorgesteld wordt met de volgende incidenttypen in te stemmen
(hierbij is de nummering van het raadsbesluit aangehouden):

- 1a. (1.) Incident bij start of landing op of om een luchtvaartterrein
- 1b. (2.) Ziektegolf, besmettelijke ziekte
- 1c. (3.) Incident in treintunnels en ondergrondse stations
- 1d. (6.) Maatschappelijke onrust (sociaal-psychologisch)

Alle incidenttypen zijn belangrijk om daarop te prepareren, maar dit kan niet tegelijkertijd vanwege de immer beperkt beschikbare middelen. Daarom is het noodzakelijk keuzes te maken, waarbij ook het kostenaspect wordt betrokken. Indien de door Velsen voorgestelde incidenttypen worden toegevoegd aan de prioriteitenlijst, dient gekeken te worden naar de lijst van geprioriteerde incidenttypen of daar incidenttypen zijn opgenomen die vanuit een bestuurlijk perspectief lager gewaardeerd kunnen worden.

Gelet op het feit dat sneeuw en ijzel tot het reguliere Hollandse weertype behoren, kan worden voorgesteld om dit risicotype "Koudegolf, ijzel en sneeuw" een lagere prioriteit te geven. Binnen de maatschappij is op dit incidenttype de nodige flexibiliteit, creativiteit en zelfredzaamheid aanwezig. Het specifieke element van gladheidsbestrijding behoort tot de competentie van andere bevoegde gezagen, namelijk die van de wegbeheerders.

Ook "Uitval van elektriciteitsvoorziening" is een incidenttype dat lager gewaardeerd kan worden. Ook hiervoor gelden dezelfde maatschappelijke argumenten als bij bovenstaande incidenttype is genoemd. De veiligheidsbeleving is anders dan bij de incidenttypen met gevaarlijke stoffen en scheepvaart die zich in Velsen kunnen voordoen (b.v. scheepsbrand 2007).

Voorgesteld wordt de volgende incidenttypen af te voeren van de prioritering van de regio (hierbij is de nummering van het raadsbesluit aangehouden):

- 2a. (4.) Uitval elektriciteitsvoorziening;
- 2b. (5.) Koudegolf, ijzel en sneeuw.

Een benadering van incidenten door experts is een andere dan vanuit het bestuurlijk perspectief, waarbij ook rekening wordt gehouden met maatschappelijke gevoelens en tendensen. Een incidenttype met een bijzonder kleine kans, maar met een groot maatschappelijk effect kan door experts anders worden gewaardeerd dan door het bestuur of de maatschappij (veiligheidsbeleving). Voorbeelden hiervan zijn de chloortrein en ammoniaktrein die met gevaarlijke stoffen door Nederland reden en nu niet meer, dankzij maatschappelijke druk en bestuurlijke besluitvorming.

In de industriegebieden (w.o. Tata Steel-site) rond het Noordzeekanaal en bij het transport van goederen en personen over het Noordzeekanaal (incl. havenmonding en havenbekkens) kunnen incidenten plaatsvinden, zoals scheepsbranden en scheepvaartverkeersongevallen, met maatschappelijke effecten die niet alleen voor de inwoners en bedrijven in de gemeente Velsen impact hebben maar ook op de bevolking en bedrijven in de omliggende gemeenten, inclusief Zaanstad en Amsterdam. Dat deze issues lager hebben gescoord dan op het eerste gezicht was te verwachten, is gelegen in de waardering van de waarschijnlijkheid (voorheen de kans). Echter wanneer een incident met cumulatieve en/of domino effecten plaatsvindt, kan de impact groot tot zeer groot zijn. In het belang van de veiligheid in de gemeente Velsen en op (inter)regionaal niveau is het bestuurlijk van belang dat de raad op het Regionaal Risicoprofiel dit aspect inbrengt. Hierbij dient aan de volgende scenario's of incidenttypen meer aandacht te worden besteed dan het niveau van de zogenaamde basisvereisten.

Voorgesteld wordt de volgende incidenttypen toe te voegen aan de prioritering van de regio (hierbij is de nummering van het raadsbesluit aangehouden):

- 3a. Incident met gevaarlijke stoffen (Tata Steel-site, industriegebieden en scheepvaart);
- 3b. Incident in, op of rond het Noordzeekanaal (incl. havenmonding en havenbekkens), waaronder scheepsbranden en scheepvaartongevallen;
- 3c. Incident met cumulatieve en/of domino effecten.

Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio zal na overleg met de gemeenten het risicoprofiel vaststellen. Vervolgens zal een slag gemaakt moeten worden, namelijk het maken van een capaciteitanalyse. Het voorstel van de experts is om deze capaciteitanalyse uit te voeren voor de geprioriteerde incidenttypen uit het vastgestelde risicoprofiel. Het maken van een capaciteitanalyse houdt in, het nagaan welke capaciteiten reeds beschikbaar zijn en wat nog meer gedaan kan of moet worden om de aanwezige risico's zo goed mogelijk te beheersen (zowel in de koude fase als in de warme fase). Het woord 'capaciteit' wordt gehanteerd voor combinaties van:

- middelen (ondermeer materiaal en systemen);
- mensen;
- methoden (zoals plannen, opleiden, etc).

Voor de niet geprioriteerde incidenttypen gelden de basisvereisten waaraan een veiligheidsregio en de crisisbeheersingsorganisatie dient te voldoen, zowel kwalitatief als kwantitatief. De capaciteitanalyse met betrekking tot de geprioriteerde incidenttypen geeft antwoord op de vraag wat de veiligheidsregio nodig heeft om uitvoering te kunnen geven aan de taken die horen bij een bepaalde (geprioriteerd) incidenttype. Voor een deel zal de regio zelf moeten voorzien in de benodigde capaciteiten, maar voor een deel zal ook een beroep moeten of kunnen worden gedaan op andere veiligheidsregio's, het bedrijfsleven en burgers.

Wensen van de raad ten aanzien van het Regionaal Beleidsplan

De Wet veiligheidsregio's schrijft voor dat het bestuur van de veiligheidsregio tenminste eenmaal in de vier jaar een Regionaal Beleidsplan vaststelt, waarin het beleid wordt vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio. In het beleidsplan worden de beleidskeuzes voor de komende jaren vastgesteld om de aanwezige risico's in de regio te kunnen beperken en beheersen en de organisatie voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing daarop in te richten en voor te bereiden.

Op basis van de Wet veiligheidsregio's wordt de raad uitgenodigd wensen voor beleid kenbaar te maken voor opname in het Regionaal Beleidsplan.

Het bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland heeft besloten dit jaar geen nieuw Regionaal Beleidsplan vast te stellen, maar aan het vigerende Regionaal Beleidsplan een addendum toe te voegen. De motivering hiervoor is dat het bestuur de planning van het vierjaarlijks vast te stellen

GEMEENTE VELSEN

Regionaal Beleidsplan wil afstemmen op de cyclus van de gemeenteraden, geheel naar analogie van het nieuwe Regionaal Beleidsplan voor de politie. Daarbij is het oogmerk om de beide regionale beleidsplannen maximaal op elkaar af te stemmen. Dit betekent dat de ingekomen wensen van de gemeenteraden door de veiligheidsregio nu worden verzameld om vervolgens in het addendum te verwerken.

Op het gebied van multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO) kan nog een belangrijke ontwikkeling plaatsvinden, met name de voorbereiding op incidenten die kunnen plaatsvinden op of rond het Noordzeekanaal en dreigingsituaties. Hierbij kan bij voorbeeld gedacht worden aan samenloop op het gebied van havenveiligheid (veilig vervoer van personen en goederen over zee, alertering en crisisbeheersing). Verder kunnen op en aan de kust incidenten plaatsvinden waarbij samenwerking met partners moet plaatsvinden. Hierbij kan gedacht worden aan zowel de 1 km zone, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, als aan de opvangfunctie na incidenten die hebben plaatsgevonden op de Noordzee. Verder zal de voormalige Averijhaven door Rijkswaterstaat als lichterhaven worden heropend. Die haven kan in de toekomst tevens gebruikt worden voor schepen in nood (place of refuge). Het is gewenst voor het gebruik van de havenbekkens in de havenmonding te Velsen een beleid te ontwikkelen in samenwerking met Rijkswaterstaat en het Centraal Nautisch Beheer voor het afmeren van schepen met problemen.

Aan de raad kan worden voorgesteld om de volgende onderwerpen als wensen van beleid kenbaar te maken (hierbij is de nummering van het raadsbesluit aangehouden):

- 4a. beleid en programmering van interregionale oefeningen (m.n. MOTO Noordzeekanaal);
- 4b. beleid en programmering van oefeningen voor de samenloop van dreigingsituaties (m.n. havenveiligheid, alertering en crisisbeheersing);
- 4c. beleid voor incidenten op en aan de kust (m.n. de 1 km zone);
- 4d. beleid voor de ontvangst van schepen in nood (place of refuge en de opvang na incidenten op de Noordzee).

De hiergenoemde beleidsaandachtspunten hebben te maken met het specifieke karakter van de risico's die zich in de gemeente Velsen kunnen voordoen met regionale of interregionale effecten, dus van belang voor de veiligheidsregio als geheel.

Inspraak, participatie etc.

Het risicoprofiel zal jaarlijks weer onder de aandacht komen van bestuur en partners in de veiligheidsregio. Jaarlijks wordt door het algemeen bestuur een bijeenkomst belegd met partners in de risicobeheersing. Hiermee wordt voldaan aan een verplichting die is opgenomen in de Wet veiligheidsregio's. Mogelijke agendapunten zijn:

- a. stand van zaken en voortgang implementatie van beleidsmaatregelen;
- b. ontwikkelingen die van invloed zijn op het vastgestelde risicoprofiel;
- c. uitwerken van eventueel nieuw scenario's in multidisciplinair verband.

De raden zullen jaarlijks worden teruggekoppeld over de resultaten van deze bijeenkomst.

Wanneer naar het oordeel van de raad daartoe aanleiding bestaat, kan bij de veiligheidsregio een schriftelijk verzoek worden ingediend om het regionaal risicoprofiel bij te stellen wegens gewijzigde omstandigheden. Deze moeten van belang zijn voor het regionaal risicoprofiel en de daarop gebaseerde beleidsdocumenten met bijbehorende uitvoeringsprogramma's. In dat geval zal een tussentijdse bijstelling van beleid noodzakelijk zijn.

Risico's

Bij de vaststelling van het Regionaal Risicoprofiel kunnen twee belangrijke risico's ontstaan, namelijk:

1. Het is mogelijk dat het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland de inbreng en wensen van de gemeenteraad van Velsen passeert op basis van een meerderheidsbesluit;
2. Het risicoprofiel kan bij vergelijking op nationaal niveau wellicht aanleiding geven tot bijstelling van de uitkering van de BDUR-gelden in het kader van bijvoorbeeld een bezuinigingsoperatie.

Financiële consequenties

Er is geen financiële paragraaf opgenomen in het risicoprofiel, mede als gevolg van het feit dat een capaciteitsanalyse nog niet heeft plaatsgevonden. Beleidskeuzes dienen te worden

GEMEENTE VELSEN

afgewogen, geborgd en uitgewerkt in een brede beleidscontext, namelijk in het nog op te stellen Regionaal Beleidsplan, waarin nadere afspraken worden gemaakt tussen de vier hulpverleningskolommen onderling en andere partners in de crisisbeheersing.

Het uitwerken van de geprioriteerde scenario's uit het Regionaal Risicoprofiel, op basis van een capaciteitsanalyse, en het opstellen van het Regionale Beleidsplan wordt met bestaande middelen binnen de begroting 2012 van de VRK gerealiseerd.

Uitvoering van besluit

Door het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland wordt het Regionaal Risicoprofiel Kennemerland in 2012 vastgesteld, na overleg met de gemeenteraden en verwerking van de ontvangen inbreng (art. 15 lid 3 WVR, haalplicht).

Het bestuur van de veiligheidsregio Kennemerland heeft intussen besloten dit jaar geen nieuw Regionaal Beleidsplan vast te stellen, maar aan het vigerende Regionaal Beleidsplan (2012-2013) een addendum toe te voegen. De motivering is boven reeds aangegeven. Echter, de ingekomen wensen van de gemeenteraden zullen door de veiligheidsregio worden betrokken bij het nog op te stellen addendum dat wordt gevoegd bij het vigerende Regionaal Beleidsplan.

Bijlagen – onderdeel uitmakend van het besluit

Het concept Regionaal Risicoprofiel Kennemerland, hoofdrapport "zicht op risico's voor visie op veiligheidsbeleid".

Achterliggende stukken – relevante aanvullende of historische informatie

1. Deelrapport I (risico-inventarisatie) en Deelrapport II (risicoanalyse), behorende bij het concept Regionaal Risicoprofiel Kennemerland (hoofdrapport "zicht op risico's voor visie op veiligheidsbeleid");
2. Communicatieplan regionaal risicoprofiel Kennemerland (concept);
3. Brochure Het regionaal risicoprofiel. Basis voor strategisch veiligheidsbeleid;
4. Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 (www.regionaalrisicoprofiel.nl).

Burgemeester en wethouders van Velsen

De secretaris, De burgemeester,

D. Emmer F.M. Weerwind

